

# Коломийський індустріально-педагогічний фаховий коледж

*Циклова комісія гуманітарних дисциплін*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»:

Заступник директора  
з навчальної роботи



**Мороз О.В.**

---

«02» «вересня» 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА  
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

## **Всесвітня історія**

для студентів  
освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»  
за освітньо-професійною програмою:  
**«Технологічна освіта»**  
за спеціальністю 014  
**«Середня освіта. Трудове навчання та технології»**  
за галуззю знань 01 «Освіта/ Педагогіка»

Коломия  
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «**Всесвітня історія**» для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою:  
*«Технологічна освіта»*  
за спеціальністю 014  
*«Середня освіта. Трудове навчання та технології»*  
за галуззю знань 01 «Освіта/ Педагогіка»

2024 р. – 20 с.

Розробники:  
викладач суспільствознавчих дисциплін  
*Андріяшко Оксана Іванівна*

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від 30.08.2024 року

Голова циклової комісії



Янкевич Н. В.

## 1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>		<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
		Денна форма навчання 1 і 2 семестри
Загальний обсяг навчальної дисципліни	кредитів ЄКТС	2
	годин	<b>82</b>
Загальна кількість аудиторних годин		<b>82</b>
В т.ч.: - лекції		
- практичні		-
- семінарські		-
- лабораторні		-
Самостійна робота, год.		-
Курсова робота/проект		-
Форма підсумкового контролю		<i>Залік</i>

**Робоча навчальна програма** з навчальної дисципліни *«Всесвітня історія»* включає методичні матеріали Міністерства освіти та науки України ( Державна програма «Історія України. Всесвітня історія» ).

Зміст програми висвітлює важливі події, що сталися у політичному, економічному, соціальному та культурному житті народів світу від початку ХХ-го до початку ХХІ-го століття, а також пов'язані з цими подіями територіальні, правові, психологічні, глобалістичні та цивілізаційні зміни.

Зміст висвітлених питань відображає існуючі в сучасній історичній літературі погляди на всесвітньо-історичний процес, що мав місце в ХХ-му та на початку ХХІ-го століття.

Період, включений до навчальної програми - це епоха колосальних змін у процесі життєдіяльності людства. Це надзвичайно цікавий, хоч і складний матеріал.

Завдання курсу *«Всесвітня історія»* - стисло розкрити головні події, що відбувались в країнах світу у вище вказаний хронологічний період, дати цілісну картину історичного процесу, виявити основні причини світових суспільних явищ і подій, їх взаємозв'язок та наслідки.

В процесі навчальної роботи важливо формувати у молоді розуміння, що справжнє пізнання історії можливе лише шляхом порівняльного, конкретно-історичного аналізу історії окремих народів та держав у контексті всесвітньо-історичного процесу.

Такому розумінню повинні сприяти документальні, статистичні, картографічні матеріали та питання і завдання до них.

Зміст навчального матеріалу програми поділений на сімнадцять розділів, що дають різнобічне уявлення про світові події, їх місце в історії, вплив на їхній хід значних, або пересічних історичних постатей.

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни *«Всесвітня сторія»* розроблено на основі навчальної програми для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою:

**«Технологічна освіта»** за спеціальністю 014 «Середня освіта. Трудове навчання»

за галуззю знань 01 «Освіта/ Педагогіка»

**Мета вивчення навчальної дисципліни** – навчити студентів основоположних понять дисципліни, дати розуміння гуманістичного змісту і призначення історії як науки про суспільство, утвердити розуміння необхідності сповідування громадянських та загальнолюдських цінностей, дати розуміння умов і законів історичного розвитку.

### **Завдання навчальної дисципліни «Всесвітня історія»:**

- формування історичного мислення, наукового світогляду;
- набуття навичок науково-історичного аналізу;
- розвиток культури історичного мислення студентів, спрямований на критичний аналіз процесів суспільного розвитку та удосконалення людських відносин;
- формування умінь самостійно набувати, засвоювати і застосовувати історичні знання, спостерігати і засвоювати взаємозв'язок явищ;
- розширення уявлень про особливості своєї професійної діяльності та її зв'язок з загальнолюдськими та громадянськими цінностями;
- розвивати розуміння місця та ролі людини у історичних процесах, що відбуваються в суспільстві;
- формувати установку здійснювати професійну діяльність у відповідності до загальноприйнятих норм моралі та позицій громадянства;
- зберігати та примножувати моральні, соціокультурні, наукові цінності і досягнення людства на основі розуміння закономірностей розвитку суспільства.

Вивчення предмету «Всесвітня сторія» забезпечує також і реалізацію **загальноосвітніх компетентностей**: загальнонаукової, загальнокультурної, громадянської, та компетентності «уміння вчитися».

**«Загальнонаукова» компетентність** спрямована на вивчення вітчизняної історії, розуміння причинно – наслідкових зв'язків розвитку суспільства і уміння їх використовувати у професійній діяльності та всебічно аналізувати історичні процеси, події та факти з наукових позицій їх тлумачення.

**«Загальнокультурна» компетентність** передбачає оволодіння студентами вітчизняною та світовою культурною спадщиною, високою історико-політичною культурою.

Курс дає можливість студентам долучитися до скарбниці мудрості й досвіду, надбаних людством протягом тисячоліть.

Вивчення розвитку світової історії, проблем і перспектив історичного процесу, проблем міжнаціональних відносин дозволяє формувати у студентів **«громадянську» компетентність**.

**Компетентність «уміння вчитися»** дає можливість студентам після вивчення курсу «Всесвітня сторія» орієнтуватися в історичних процесах, подіях, фактах, застосовувати здобуті знання для прогнозування суспільних процесів, аналізувати й оцінювати явища політичного розвитку кожної з країн в контексті світової історії, зіставляти історичні процеси з епохами, вміти самостійно опрацьовувати матеріал, працювати з додатковою літературою, картою, першоджерелами і на основі цього висловлювати та обґрунтовувати власну думку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

**знати:**

- гуманістичний зміст і призначення історії;
- історичні етапи розвитку історичного знання в світі;
- загальну історію розвитку історичної науки, видатних істориків кожної доби та історичні особливості кожного з етапів;
- основні положення історичних парадигм;
- основні методи наукового пізнання історії людського суспільства та шляхи і способи його удосконалення;
- науковий аналіз історичного розвитку;
- наукову концепцію громадянина, систему цінностей в житті людини і суспільства;
- усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в кожній країні світу.

**вміти:**

- обґрунтувати свою світоглядну та громадянську позицію;
- застосовувати одержані знання при вирішенні професійних завдань;
  - науково аналізувати соціальнозначущі проблеми і процеси, факти і явища суспільного життя;
  - збирати, аналізувати та інтерпретувати історичну інформацію, працювати з різними навчальними джерелами;
  - аналізувати та оцінювати ризики відступу від загальнолюдських норм і цінностей у своїй професійній і творчій діяльності.

<i>Назва теми</i>	<i>Зміст навчального матеріалу</i>	<i>Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів</i>
<p><b>Вступ.</b></p>	<p>Основні цінності та здобутки індустріальної цивілізації .Періодизація світового розвитку. Людство у 1900- 1939 рр. ХХ ст. Демографічний портрет. Завершення формування націй. Процес урбанізації в провідних країнах світу. Прискорення економічного, технічного, інтелектуального прогресу. Впровадження технічних новинок в повсякденне життя. Активізація суспільних та політичних рухів. Національні рухи. Передумови Другої світової війни</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Характеризує</b> основні цінності та здобутки індустріальної цивілізації</p> <p><b>Описує</b> зміни в повсякденному житті населення провідних країн світу</p> <p><b>Складає</b> демографічний портрет людства.</p> <p><b>Аналізує</b> процес урбанізації в провідних країнах світу, технічний та інтелектуальний прогрес, впровадження технічних новинок в повсякденне життя.</p> <p><b>Характеризує</b> панівні політичні та суспільні рухи.</p> <p><b>Співвідносить</b> національно-визвольні рухи в різних країнах світу.</p> <p><b>Визначає</b> передумови розгортання .Другої світової війни.</p> <p><b>Тлумачить</b> та <b>застосовує</b> поняття і терміни: технічний прогрес, урбанізація, державне регулювання економіки, соціал-демократичний рух, профспілковий рух, пацифізм, фемінізм.</p>

<p><b>Тема 1:</b>  <b>Передумови виникнення Першої світової війни. Війна та її наслідки.</b></p>	<p>Створення Троїстого блоку та Антанти. Міжнародні кризи та конфлікти на початку ХХ ст. Гонка озброєнь, посилення мілітаризму. Причини, привід та початок Першої світової війни. Стратегічні плани противників. Основні театри військових дій. Військові кампанії та основні битви 1914 - 1918 рр. Вступ у війну США. Вихід Росії з війни. Завершення війни. Поразка Німеччини та її союзників. Підсумки війни. Переосмислення системи загальнолюдських цінностей. Зміна статусу жінки в ході війни.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Називає</b> країни-учасниці військово-політичних блоків - Троїстого блоку та Антанти  <b>Характеризує</b> міжнародні кризи та конфлікти на початку ХХ ст.  <b>Пояснює</b> сутність процесу гонки озброєнь, посилення мілітаризму, зміну статусу жінки в суспільстві в період війни, причини вступу у війну США, виходу Росії з війни.  <b>Визначає</b> стратегічні плани противників.  <b>Показує на карті</b> основні театри військових дій та основні битви 1914 -1918 рр.  <b>Дє характеризує</b> визначним військовим діячам того періоду ( П. фон Гінденбургу, Ф. Фошу, О. Брусилову,) <b>Узагальнює</b> основні політичні, економічні та світоглядні наслідки Першої світової війни.  <b>Тлумачить, співвідносить та застосовує</b> поняття і терміни: гонка озброєнь, мілітаризм, анексія, репарація, контрибуція.</p>
<p><b>Тема 2:</b>  <b>Повоєнне облаштування світу. Версальсько-Вашингтонська система договорів.</b></p>	<p>Паризька мирна конференція .“14 пунктів” В Вільсона. Версальський ' договір. Створення Ліги Націй. Мирні договори із союзниками Німеччини. Розпад багатонаціональних імперій і утворення нових незалежних держав в Європі. Вашингтонська конференція.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Використовує історичну карту</b> для пояснення умов Версальського договору з Німеччиною та мирних договорів із її союзниками.  <b>Показує на карті</b> кордони нових незалежних держав Європи.  <b>Аналізує</b> підсумки роботи Паризької та Вашингтонської конференцій.</p>



	<p>Завершення формування Версальсько-Вашингтонської системи, її переваги та недоліки.</p> <p>Перегляд повоєнних договорів у 20-х рр. XX ст. (Плани Дауеса та Юнга). Значення пакту Бріана-Келлога як першої спроби створення системи колективної безпеки.</p>	<p><b>Характеризує</b> плани Дауеса та Юнга, переваги та недоліки Версальсько-Вашингтонської системи.</p> <p><b>Дає оцінку</b> пакту Бріана - Келлога.</p> <p><b>Тлумачить та застосовує</b> поняття і терміни: . “14 пунктів” В. Вільсона, Ліга Націй, Версальсько-Вашингтонська система, пакт.</p>
<p><b>Урок узагальнення</b></p>		
<p><b>Тема 3:</b> <b>Провідні держави світу в 20 - 30-х рр. XX ст.</b></p>	<p>Зміна статусу провідних країн світу після Першої світової війни. Період економічної стабільності.</p> <p>Причини, прояви та наслідки світової - економічної кризи і 1929-1933 рр. (Великої депресії) Пошуки шляхів подолання кризових явищ в економіці й суспільному житті.. Початки державного регулювання соціально-економічних процесів.</p> <p>Доба “проспериті” (процвітання) у США. Прояви Великої депресії. Економічні та соціальні засади „Нового курсу” Ф.Д. Рузвельта та його основні підсумки.</p> <p>Внутрішня та зовнішня політика правлячих кіл Великої Британії у 20-х рр. Велика Британія у роки кризи. Спроби реформування Британської імперії.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Характеризує</b> зміну статусу провідних країн світу після Першої світової війни; причини, прояви та наслідки світової економічної кризи 1929 - 1933 рр</p> <p><b>Описує</b> наслідки Першої світової війни для Великої Британії та Франції, добу “проспериті” у США, процес становлення Веймарської республіки в Німеччині.</p> <p><b>Аналізує</b> шляхи подолання проявів світової економічної кризи у США (“Новий курс Ф.Д. Рузвельта”); Великій Британії; Франції та Іспанії (утворення урядів Народних фронтів); Німеччині та Італії у 30-х рр. XX ст.</p> <p><b>Визначає</b> можливіф варіанти державного регулювання соціально-економічних процесів, ідейні засади й соціальну базу італійського фашизму та німецького нацизму.</p>

	<p>Політичний та соціально-економічний розвиток Франції у 20-х рр. Франція та Іспанія в період кризи. Утворення, прихід до влади та політика урядів Народних фронтів у Франції та Іспанії - їх досягнення, прорахунки та причини розпаду.</p> <p>Листопадова революція та становлення Веймарської республіки в Німеччині..</p> <p>Світова економічна криза в Німеччині....</p> <p>Встановлення нацистської диктатури в Німеччині. Економічна, соціальна та ідеологічна прлітка гітлерівського режиму.</p> <p>Войовничийантисемітизм. Прихід до влади Віталіі Б. Муссоліні. Фашизація Італії., створення корпоративної системи.</p> <p>Політичні портрети Ф.Д. Рузвельта Б.Муссоліні, А. Гітлера.</p>	<p>Пояснює причини встановлення та суть фашистського режиму в Італії та нацистської диктатури в Німеччині.</p> <p>Дає оцінку діяльності керівників провідних країн світу 30-х рр. XX ст., їх ролі в політичному, економічному розвитку власної держави.</p> <p><b>Тлумачить</b> та <b>застосовує</b> поняття і терміни: Листопадова революція, Веймарська республіка, “проспериті”, “Велика депресія”, «Новий курс», Народний фронт, тоталітаризм, фашизм, корпоративна система, нацизм, антисемітизм.</p>
<p><b>Урок узагальнення</b></p>		

<p><b>Тема 4:</b> <b>Росія - СРСР</b> <b>у 1917- 1939 рр.</b></p>	<p>Російська революція 1917 р., її причини і початок: падіння монархії, політика Тимчасового уряду, розпад Російської імперії, прихід до влади більшовиків. Громадянська війна в Росії: причини, найголовніші події, наслідки. Доба “воєнного комунізму”. НЕП. Утворення СРСР. Перемога Й. Сталіна в боротьбі за владу. Сталінський план “соціалістичного будівництва”. Політика “прискореної” індустріалізації і колективізації в Радянському Союзі. Голодомори. Великі репресії 30-х рр. Життя пересічної людини в СРСР.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Аналізує</b> передумови, причини та хід Російської революції 1917 р.</p> <p><b>Показує</b> на історичній карті основні фронти громадянської війни, <b>визначає</b> її періоди.</p> <p><b>Характеризує</b> добу «воєнного комунізму», політику “прискореної” індустріалізації і колективізації в Радянському Союзі.</p> <p><b>Пояснює</b> причини переходу до НЕПу, утворення СРСР, голодоморів та великих репресій 30-х рр. <b>Дає оцінку</b> діяльності О. Керенського, В.Леніна, Л. Троцького, Й. Сталіна.</p> <p><b>Тлумачить та застосовує</b> поняття і терміни: Тимчасовий уряд, двовладдя, громадянська війна, жовтневий переворот, “воєнний комунізм”, НЕП.</p>
<p><b>Тема 5:</b> <b>Країни Центральної та Східної Європи в період 1920-1930- рр.</b></p>	<p>Особливості соціально-економічного розвитку країн Центральної та Східної Європи (Польща, Чехо-Словаччина, Угорщина, Румунія, Болгарія, Югославія. Характерні риси демократичних та авторитарних режимів в країнах регіону. Роль провідних державних та політичних діячів в історії цих країн.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Використовуючи</b> історичну карту, <b>аналізує</b> соціально-економічний та політичний розвиток Польщі, Чехо-Словаччини, Угорщини, Королівства сербів, хорватів і словенців (Югославії), Румунії, Болгарії.</p> <p><b>Виокремлює</b> основні риси демократичних та авторитарних режимів, встановлених в країнах Центральної та Східної Європи.</p> <p><b>Характеризує</b> роль керівників країн регіону Т. Масарика, Ю. Пілсудського, М. Горті, Е. Бенеша в здійсненні державотворчих процесів.</p>

		<p><b>Тлумачить та застосовує</b> поняття і терміни: Угорська радянська республіка, режим “санації” (оздоровлення), авторитаризм, сепаратистський рух, федерація, конфедерація.</p>
<p><b>Тема 6:</b> <b>Країни Азії, Африки та Латинської Америки</b></p>	<p>Особливості національно-визвольного руху Індії та Китаю в перші десятиріччя ХХст.</p> <p>Основні тенденції внутріполітичної та зовнішньополітичної стратегії японської держави в перші десятиріччя ХХ ст..</p> <p>Мілітаризація економіки, державних інституцій та суспільної свідомості населення.</p> <p>Розпад Османської імперії. Турецька республіка за правління К.Ататюрка.</p> <p>Витоки Палестинської проблеми.</p> <p>Латинська Америка. Особливості економічних і політичних процесів у регіоні.</p> <p>Протиборство демократичних сил і диктаторських режимів.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Виокремлює</b> особливості розвитку Японії в цей період.</p> <p><b>Пояснює</b> витоки Палестинської проблеми.</p> <p><b>Співвідносить</b> методи боротьби за національний та соціальний прогрес народів Індії та Китаю.</p> <p><b>Прослідковує</b> розвиток Турецької республіки за правління Кемаля Ататюрка.</p> <p><b>Аналізує</b> особливості економічних і політичних процесів у країнах Латинської Америки</p> <p><b>Характеризує</b> роль визначних політичних діячів : М.Ганді, Чан Кайши, А. Самоси, Ж. Варгаса.</p> <p><b>Тлумачить та застосовує</b> поняття і терміни: мілітаризація, латифундизм, Палестинська проблема, етатизм</p>

<p><b>Тема 7:</b>  <b>Міжнародні відносини в 1930-х рр.</b>  <b>Назрівання Другої світової війни.</b></p>	<p>Зовнішньополітичні пріоритети провідних країн світу. Спроби створення системи колективної безпеки країнами Заходу. Активізація антивоєнних рухів.</p> <p>Процес утворення вогнищ війни на Далекому Сході, Африці та Європі. Громадянська війна 1936 - 1939 рр. в Іспанії. Формування блоку агресивних держав осі Рим - Берлін - Токіо.</p> <p>Витоки, прояви та наслідки політики умиротворення.</p> <p>Причини радянсько-німецького зближення (весна 1939 р.), провалу англо-франко-радянських переговорів у Москві (літо 1939 р.) та радянсько-німецького пакту про ненапад (пакт “Молотова - Ріббентропа”) і таємних протоколів до нього (23 серпня 1939 р.).</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Описує</b> зовнішньополітичні пріоритети провідних країн світу у вказаний період.</p> <p><b>Визначає</b> витоки, прояви та наслідки політики «умиротворення».</p> <p><b>Характеризує</b> спроби створення системи колективної безпеки країнами Заходу.</p> <p>Залучаючи історичну карту <b>співвідносить</b> процес утворення вогнищ війни на Далекому Сході, в Африці та Європі.</p> <p><b>Аналізує</b> процес радянсько-німецького зближення та причини підписання пакту “Молотова - Ріббентропа”</p> <p><b>Глумачить та застосовує</b> поняття і терміни: політика умиротворення, аншлюс, Судетська проблема, демілітаризована зона, Мюнхенська угода, таємні протоколи, вісь Рим - Берлін - Токіо.</p>
<p><b>Тема 8:</b>  <b>Розвиток культури у перші десятиліття ХХ ст.</b></p>	<p>Найважливіші досягнення науки і техніки, їх вплив на повсякденне життя людей.</p> <p>Міжнародні жіночі рухи. Фемінізм.</p> <p>Основні ідеї й течії у розвитку культури.</p> <p>Поява «масової культури».</p> <p>Нові напрямки в мистецтві та літературі, виникнення та розвиток кінематографа, олімпійський рух.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Характеризує</b> найважливіші досягнення науки і техніки, їх вплив на повсякденне життя людей</p> <p><b>Визначає</b> основні ідеї й течії у розвитку культури</p> <p><b>Пояснює причини</b> виникнення масової культури</p> <p><b>Аналізує</b> нові напрямки в мистецтві та літературі.</p> <p><b>Глумачить та застосовує</b> поняття і терміни: модернізм, авангардизм, “втрачене покоління”, масова культура, кінематограф, джаз, мюзикл, олімпійський рух.</p>

<b>Урок узагальнення</b>		
<b>Підсумкове заняття</b>		

<i>Назва теми</i>	<i>Зміст навчального матеріалу</i>	<i>Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів</i>
<b>Вступ.</b>	Економічні, соціальні та політичні перетворення у повоєнному світі та основні тенденції суспільного розвитку у др. пол. ХХ - поч. ХХІ ст. Світові інтеграційні та глобалізаційні процеси, їх спричиненість, прояви та наслідки.	<b>Учень/учениця:</b> <b>Показує</b> на карті території провідних країн світу. <b>Визначає та порівнює</b> основні тенденції розвитку людства у другій половині ХХ ст, - на початку ХХІ ст. <b>Описує</b> світові інтеграційні та глобалізаційні процеси, рр спричиненість, прояви та наслідки.
<b>Тема 9: Друга світова війна. Світ після Другої світової війни.</b>	Причини, характер, періодизація Другої світової війни. Характеристика військових дій на першому етапі війни 1939- червень 1941 рр. План «Барбаросса». Напад Німеччини на СРСР. Перебіг подій на радянсько- німецькому фронті у 1941-42 рр. Процес формування антигітлерівської коаліції.	<b>Учень/учениця;</b> <b>Визначає</b> причини, характер, періодизацію Другої світової війни; політичні, економічні та соціальні наслідки Другої світової війни для народів світу <b>Називає</b> хронологічні межі періодів Другої світової війни, її головні військові події.

	<p>Особливості окупаційного режиму та Руху Опору на окупованих територіях. Голокост. Сталінградська битва. Розгром німецьких військ на Орловсько-Курській дузі. Наступальні операції Червоної Армії. Визволення території СРСР, перенесення військових дій у Центральну та Східну Європу.</p> <p>Зміна ролі чоловіка і жінки в повсякденному житті в умовах війни.</p> <p>Відкриття другого фронту в Європі. Завершальний період війни в Європі та Азії. Роль визначних військових, державних та політичних діячів в перемозі над нацизмом та фашизмом. Зміни у світі внаслідок Другої світової війни. Політичні, економічні та соціальні наслідки Другої світової війни для народів світу. Мирні договори з колишніми союзниками Німеччини. Сан-Франциська конференція та створення ООН. Нюрнберзький та Токійський процеси над воєнними злочинцями.</p>	<p>Залучаючи історичну карту, <b>характеризує</b> основні театри воєнних дій у Європі, Північній Африці, Південно-Східній Азії та Тихому океані; умови мирних договорів з Німеччиною та її союзниками.</p> <p><b>Аналізує</b> процес формування антигітлерівської коаліції; особливості окупаційного режиму та Руху Опору на окупованих територіях, його політичну орієнтацію та форми боротьби.</p> <p><b>Висловлює судження</b> щодо зміни ролі чоловіка і жінки в умовах війни</p> <p><b>Пояснює</b> причини переходу військової ініціативи до радянських військ 1943 р.; причини створення ООН.</p> <p><b>Складає політичні портрети</b> визначних військових і політичних діячів: У. Черчилль, Ф. Д. Рузвельт, Й. Сталін, Г. Жуков, О. Василевський, К. Рокоссовський, Ш. де Голль, Д. Ейзенхауер</p> <p><b>Тлумачить та застосовує</b> поняття і терміни: Друга світова війна, Велика вітчизняна війна, блискавична війна, “новий порядок”, Рух Опору, Голокост, антигітлерівська коаліція, Другий фронт, “Велика трійка”, колабораціонізм, корінний перелом, ООН, НАТО, Нюрнберзький та Токійський процеси.</p>
<p><b>Урок узагальнення</b></p>		

<p><b>Тема 10:</b> <b>США та Канада (1945 - поч. XXI ст.)</b></p>	<p>Утвердження США як провідної країни повоєнного біполярного світу. США у 1945-1960 рр.. Посилення внутрішньополітичної реакції.. Масовий негритянський рух в 60-х рр. США в 60-70 рр. XX ст. Внутрішня та зовнішня політика адміністрацій Дж. Кеннеді, Л. Джонсона, Р. Ніксона. США у 80-90 рр. XX ст. Рейганоміка. “Нова економічна філософія” Б. Клінтона. Сучасні внутрішньополітичні та зовнішньополітичні пріоритети американських президентів XXI ст.. Перспективи розвитку українсько-американських відносин. Канада у II пол. XX ст. - на поч.. XXI ст. Проблема Квебеку. Українсько- канадські відносини.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Характеризує</b> становище країн Північної Америки у повоєнний період, особливості їх економічного, соціального та політичного розвитку. <b>Пояснює</b> причини утвердження США як провідної країни повоєнного світу. <b>Аналізує та порівнює</b> внутрішню та зовнішню політику американських адміністрацій в 40-х роках XX ст. - на початку XXI ст. <b>Описує</b> роль провідних американських політичних діячів цього періоду. <b>Висловлює судження</b> щодо необхідності розвитку українсько-американських та українсько-канадських відносин на сучасному етапі. <b>Тлумачить та застосовує</b> поняття і терміни: маккартизм, пентагон, доктрина Трумена, доктрина стримування, “нові рубежі”, “рейганоміка”, неоконсерватизм, ПРО, наддержава, військово - промисловий комплекс, проблема Квебеку, діаспора.</p>
<p><b>Тема 11:</b> <b>Країни Західної Європи (1945 - поч. XXI ст.)</b></p>	<p>Наслідки Другої світової війни для провідних країн Західної Європи. План Маршалла. Початок європейської економічної інтеграції. <i>Німеччина.</i> Створення ФРН і НДР. Німецьке “економічне диво”. Об’єднання Німеччини. Українсько-німецькі відносини.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Показує на карті</b> території провідних європейських держав, зони окупації Німеччини. <b>Визначає</b> сутність німецького та італійського “економічного дива”, основні складові тетчеризму, «третього шляху» Т. Блера. <b>Пояснює</b> передумови, та наслідки об’єднання Німеччини, причини трансформації Британської колоніальної імперії., причини встановлення П’ятої Республіки</p>



	<p><i>Велика Британія.</i> Внутрішня і зовнішня політика лейбористських та консервативних урядів у 40 - 70-х рр. ХХ ст. Трансформація Британської колоніальної імперії. Тетчеризм.. “Третій шлях” Т. Блера. Сучасне становище у країні.</p> <p><i>Франція.</i> Соціально-економічний та політичний розвиток Четвертої Республіки. Становлення П’ятої Республіки. Травневі події 1968 р. Шарль де Голль. Франція наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст.. Взаємини Франції з Україною.</p> <p><i>Італія.</i> Проголошення республіки. Італійське “економічне диво”. Державна програма боротьби з мафією. Соціально-економічний і політичний розвиток країни наприкінці ХХ- на поч. ХХІ ст. Інтеграційні процеси в Європі наприкінці ХХ- на поч. ХХІ ст. - здобутки та проблеми.</p>	<p><b>Аналізує</b> внутрішню та зовнішню політику провідних країн Західної Європи наприкінці ХХ - поч. ХХІ ст. Інтеграційні процеси в Європі та участі в них України.</p> <p><b>Характеризує</b> діяльності провідних західноєвропейських політиків: Ш. де Голля, Ж. Ширака, М. Тетчер, Т. Блера, Г.Колля, С Берлусконі.</p> <p><b>Тлумачить та застосовує</b> поняття і терміни: демілітаризація, план Маршалла, економічне диво, соціальне ринкове господарство, тетчеризм, “третій шлях”, неолібералізм, мафія, радикалізм^ ЄС, Маастрихтський договір, монетаризм.</p>
<p><b>Узагальнення</b></p>		
<p><b>Тема 12:</b> <b>СРСР. Нові незалежні держави</b></p>	<p>Наслідки Другої світової війни. Відбудова економіки. Завершення епохи Сталіна. Загострення політичної боротьби. “Хрущовська відлига”.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b> <b>Показує на карті</b> кордони нових незалежних держав, що виникли після розпаду СРСР. <b>Характеризує</b> наслідки Другої світової війни, політичне, соціально-економічне, повсякденне та культурне життя людей.</p>

	<p>Роки “брежнєвського застою”. (1964 - 1985 рр.). Суспільно-політичне життя країни. Дисидентський рух.</p> <p>Від “перебудови” до розпаду СРСР (1985-1991 рр.) Лібералізація суспільного та політичного життя. Антидержавний путч 1991 р. Розпад СРСР.</p> <p>Росія у кінці ХХ- на початку ХХІ ст..</p> <p>Нові незалежні держави Балтії, Закавказзя та Середньої Азії, Білорусь, Молдова. Особливості шляхів історичного розвитку.</p>	<p>Радянський Союз на різних етапах історичного розвитку: від завершення епохи Й. Сталіна до “перебудови” М. Горбачова.</p> <p><b>Висловлює оцінку</b> діяльності радянських лідерів різних епох.</p> <p><b>Визначає</b> причини розпаду СРСР.</p> <p><b>Аналізує</b> внутрішньополітичну ситуацію та зовнішньополітичні пріоритети нових незалежних держав, сучасні напрями їх політичного та економічного співробітництва.</p> <p><b>Складає</b> політичні портрети М.Хрущова, Л.Брежнєва, М. Горбачова, Б. Єльцина та ін.</p> <p><b>глумачить та застосовує</b>, поняття і терміни: “відлига”, волюнтаризм, «застій», перебудова, гласність, путч ,Біловезька угода, СНД, Дума</p>
<p><b>Тема 13:</b> <b>Країни Центральної та Східної Європи. (1945 - поч.ХХІ ст.)</b></p>	<p>Становлення прорадянських режимів у Польщі, Угорщині, Болгарії, Румунії, Чехословаччині, Югославії. Утворення системи світового соціалізму. Кризові явища 60 - 70-х рр. ХХ ст.</p> <p>Демократичні революції , особливості їх здійснення. Політичні, економічні та соціальні трансформації посткомуністичного суспільства. Роль країн Центральної та Східної Європи в сучасних міжнародних відносинах.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Описує</b> процес становлення прорадянських режимів у країнах регіону.</p> <p><b>Показує на карті</b> території країн соціалістичного табору, зміни на політичній карті Європи внаслідок революційних подій кінця 80-х - поч.. 90-х рр ХХ ст.,.</p> <p><b>Аналізує</b> кризові явища в політичному, соціальному та економічному житті країн Центральної та Східної Європи у 60 - 70-х рр. ХХ ст.</p> <p><b>Пояснює</b> причини демократичних революцій, методи їх здійснення.</p> <p><b>Характеризує</b> особливості внутрішньополітичного розвитку країн регіону напр. ХХ ст. - поч. ХХІ ст.</p> <p><b>Визначає</b> роль країн регіону в сучасних інтеграційних процесах світу</p>

		<p>Дає оцінку діяльності політичних лідерів: Леха Валенси, В.Гавела, Н. Чаушеску, Я.Кадара, Т.Житкова, Йосипа Броз Тіто.</p> <p><b>Тлумачить та застосовує</b>, поняття і терміни: соціалістичний табір, РЕВ, Варшавський договір, Берлінський мур, самоврядування, “оксамитова революція”, Солідарність, “шокова терапія”, реприватизація.</p>
<b>Урок узагальнення</b>		
<p><b>Тема14: Розвиток провідних країни Азії, Африки та Латинської Америци в др. пол. XX - на поч. XXI ст.</b></p>	<p>Розпад світової колоніальної системи. Етапи деколонізації. Шляхи розвитку незалежних держав. Нові індустріальні країни.</p> <p><i>Японія.</i> Повоєнне реформування країни. Японське “економічне диво”. Внутрішня та зовнішня політика Японії наприкінці XX-на поч. XXI ст.</p> <p><i>Китай.</i> Проголошення КНР. Соціально-економічні експерименти китайських комуністів. Культ особи Мао Цзедуна. Реформування економіки Китаю наприкінці XX на поч. XXI ст.</p> <p><i>Індія.</i> Перемога народів Індії в боротьбі за незалежність. Курс Дж. Неру та І. Ганді у внутрішній та зовнішній політиці. Розвиток Індії наприкінці XX - на початку XXI ст.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Показує на карті</b> нові незалежні держави у Азії та Африці.</p> <p><b>Характеризує</b> етапи деколонізації, процес здобуття незалежності народами Азії та Африки; повоєнне реформування Японії; соціально-економічні експерименти китайських комуністів, курс Дж. Неру та І. Гацці у внутрішній та зовнішній політиці; особливості соціально-економічного та політичного розвитку країн Латинської Америки в повоєнний час.</p> <p><b>Пояснює</b> суть японського “економічного дива”; культу особи Мао Цзедуна; причини виникнення близькосхідної проблеми та шляхи її врегулювання;</p> <p><b>Аналізує</b> шляхи розвитку незалежних держав азійського та африканського регіонів; процес реформування економіки Китаю наприкінці XX на поч. XXI ст.; розвиток Індії наприкінці XX - на початку XXI ст.; процес утворення -</p>

	<p><i>Країни Африки та Близького Сходу.</i> Здобуття незалежності народами континенту. Крах апартеїду на півдні Африки. Утворення держави Ізраїль. Близькосхідна проблема та шляхи її врегулювання.</p> <p><i>Латинська Америка.</i> Особливості соціально-економічного та політичного розвитку країн регіону в повоєнний час. Варіанти революційного процесу: Кубинська революція, революція в Чилі.</p> <p>Встановлення конституційного ладу в ряді країн регіону. Українці в країнах регіону.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b> <b>Дає оцінку</b> діяльності політичних лідерів: Мао Цзедуна, Ден Сяопіна, Дж. Неру, І. Ганді, Н. Манделі, Б. Гуріона, А. Самоси, Ф. Кастро, А. Піночета.</p> <p><b>Тлумачить та застосовує поняття і терміни:</b> японське економічне диво, «великий стрибок», «культурна революція», рух неприєднання, деколонізація, модернізація, апартеїд, хунта, шлях «соціалістичної орієнтації», організація визволення Палестини.</p>
<p><b>Тема 15:</b> <b>Міжнародні відносини у др. пол. XX – на поч. XXI ст.</b></p>	<p>Виникнення і розгортання «холодної війни», міжнародні кризи і конфлікти у 40-х – 80-х рр. Спроби роззброєння: Договір про заборону випробувань ядерної зброї, Нарада з питань безпеки і співробітництва в Європі. Кінець «холодної війни». Нове політичне мислення. Перехід від конфронтації до співробітництва. Внесок України в поліпшення загальної атмосфери безпеки у світі. Зміна Російською Федерацією курсу на непримирення. Протистояння з Заходом. Військові спроби відновити СРСР</p>	<p><b>Учень/учениця:</b> <b>Показує на карті</b> місця міжнародних конфліктів, які відбувалися у 40- - 80-х рр. XX ст. <b>Аналізує</b> причини виникнення, хід та наслідки «холодної війни».</p> <p><b>Характеризує</b> рух за мир та безпеку, спроби обмежити гонку озброєнь, внесок України в поліпшення загальної атмосфери безпеки.</p> <p><b>Пояснює суть</b> нового політичного мислення, причини переходу від конфронтації до співробітництва.</p> <p><b>Тлумачить та застосовує</b> поняття та терміни: холодна війна, Берлінська криза, Карибська криза, нове політичне мислення, Гельсінська угода</p>

<b>Тема 16:</b>	Основні напрямки НТР в др. пол. XX ст.	<b>Учень/учениця:</b>
<b>Розвиток культури (1945-поч.XXI ст.).</b>	<p>та їх вплив на життя пересічного громадянина. Наукові відкриття, поява нових галузей науки, високих технологій, інтеграція науки і виробництва.</p> <p>Зміни в соціальній структурі суспільства, якості життя людей провідних країн світу та країн, що розвиваються.</p> <p>Становлення постіндустріального (інформаційного ) суспільства.</p> <p>Основні тенденції і течії розвитку літератури, образотворчого мистецтва, архітектури, музики, театру, кіно й спорту.</p>	<p><b>Характеризує</b> основні напрямки НТР в др. пол. XX ст. та їх вплив на життя пересічного громадянина.</p> <p><b>Описує</b> наукові відкриття, нові галузі науки, високі технології, інтеграцію науки і виробництва.</p> <p><b>Аналізує</b> зміни в соціальній структурі суспільства, якості життя людей провідних країн світу та країн, що розвиваються.</p> <p><b>Пояснює</b> причини становлення постіндустріального (інформаційного) суспільства.</p> <p><b>Характеризує</b> основні тенденції і течії світової літератури, образотворчого мистецтва, архітектури, музики, театру, кіно й спорту.</p> <p><b>Тлумачить та застосовує</b> поняття та терміни: НТР, гістіндустріальне суспільство^ інформаційне суспільство, соціалістичний реалізм, неореалізм, “поп-арт, функціоналізм.</p>
<b>Тема 17:</b> <b>Світ на поч. XXI століття.</b>	<p>Оптимальні шляхи подолання світових глобальних проблем: екологічної, демографічної, соціально-економічних проблем людства. Проблема війни і миру. Загроза третьої світової війни.</p>	<p><b>Учень/учениця:</b></p> <p><b>Визначає основні</b> глобальні процеси та- проблеми сучасності, причини їх появи.</p> <p><b>Пропонує</b> оптимальні шляхи їх вирішення.</p> <p><b>Тлумачить та застосовує</b> поняття та терміни: глобальні процеси та проблеми, екологічна криза, демографічна криза, ЮНЕСКО, проблема збереження миру.</p>
<b>Урок узагальнення</b>		

## ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

<i>№ п/п</i>	<i>Зміст навчального матеріалу</i>	<i>Кількість годин</i>
	Вступ. Світ на початку ХХ-го ст.	2
<i>Розділ 1.</i>	Передумови Першої світової війни. Війна та революції	6
<i>Розділ 2.</i>	Облаштування повоєнного світу	4
<i>Розділ 3.</i>	Провідні держави світу в міжвоєнний період	10
<i>Розділ 4.</i>	Росія – СРСР у 1917-му – 1939-му роках	4
<i>Розділ 5.</i>	Держави Центрально-Східної Європи	6
<i>Розділ 6.</i>	Держави Азії, Африки та Латинської Америки	4
<i>Розділ 7.</i>	Повсякденне життя та культура в міжвоєнний період	4
<i>Розділ 8.</i>	Міжнародні відносини в 30-х рр. Передумови Другої світової війни	2
<i>Розділ 9.</i>	Друга світова війна	6
<i>Розділ 10.</i>	Високорозвинені країни Північної Америки	4

---

---

*Розділ 11. Держави Західної Європи:  
формування постіндустріального суспільства* 8

---

*Розділ 12. СРСР. Нові незалежні держави* 4

---

*Розділ 13. Держави Центрально-Східної Європи:  
трансформаційні процеси* 6

---

*Розділ 14. Держави Азії, Африки та Латинської Америки:  
вибір шляхів розвитку* 6

---

*Розділ 15. Міжнародні відносини в др. половині ХХ ст.- на поч. ХХІ ст.* 2

---

*Повсякденне життя і культура народів світу* 2

*Розділ 16.*

---

*Розділ 17. Світ на початку ХХІ-го століття.* 2

---

**Р а з о м** 82 години

## **Загальні критерії оцінювання знань**

### **Оцінка – «12», «11», «10»**

- повністю розкрито зміст матеріалу в обсязі програми, чітко і правильно дано визначення і розкрито зміст понять;
- точно використано наукові терміни;
- для аргументації використано висновки з дослідів чи спостереження;
- відповідь самостійна, можливі одна-дві неточності, які виправляються за допомогою вчителя.

### **Оцінка – «9», «8», «7»**

- розкрито основний зміст матеріалу;
- дано правильне визначення понять і точно використані наукові терміни, можливі неточності в питаннях другорядного матеріалу, які виправляються за допомогою вчителя;
- допускаються одна-дві неточності у висновках та узагальненнях; спостерігаються незначні порушення у послідовності викладу матеріалу.

### **Оцінка – «6», «5», «4»**

- зміст навчального матеріалу викладено фрагментарно, не завжди послідовно;
- не чітко дано визначення понять;
- не використовуються для доказу висновки і узагальнення зі спостережень та дослідів;
- допускаються помилки і неточності у використанні наукової термінології;
- допускаються суттєві помилки при викладі висновків та узагальнень.

### **Оцінка - «3», «2», «1»**

- основний зміст матеріалу не розкрито;
- надаються відповіді лише на запитання вчителя;
- допускаються грубу помилки при визначенні понять та використанні термінології.



## Список рекомендованої літератури

1. *Бердичевський Я. та ін.* «Всесвітня історія. Частина перша.» - К., 1999
2. *Бердичевський Я. та ін.* «Всесвітня історія. Частина друга.» - К., 1999
3. *Бердичевський Я., Ладиченко Т.* «Всесвітня історія. 10 клас.» - К., 1999
4. *Бураков Ю. та ін.* «Всесвітня історія. Новітні часи.» – К., 1996
5. *Бураков Ю. та ін.* «Країни Заходу в другій половині ХХ-го століття». – Л., 1995
6. *Віднянський С.* «Всесвітня історія. 11 клас.» - К., 2005
7. *Дрібниця В., Рубльов О.* « Всесвітня історія. Частина перша.» - К., 2000
8. *Дрібниця В.* « Всесвітня історія. Частина друга.» - К., 2000
9. *Коляда І., Ладиченко Т.* «Вік ХХ. Частина перша». – К., 1995
10. *Коляда І., Ладиченко Т.* «Вік ХХ. Частина друга». – К., 1995
11. *Ладиченко Т., Заблоцький Ю.* «Всесвітня історія. 11 клас.» - К., 2013
12. *Полянський П.* «Всесвітня історія. 1914-1939.» - К., 2004
13. *Полянський П.* «Всесвітня історія. Частина перша.» - К., 2010